

Салюк-Кравченко О.О.

ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

МІЖНАРОДНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ЕНЕРГЕТИЧНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

У статті досліджено основи формування міжнародних тенденцій та подальші можливі перспективи удосконалення механізмів публічного управління енергетичної галузі в умовах забезпечення енергетичної безпеки держави. Також розглядається можливість застосування міжнародних й провідних типів (методів) систем публічного управління, які можливі для застосування в енергетичній галузі України та які мають своє практичне значення для використання публічними органами влади держави у розробленні й впровадженні в ефективній моделі управління новітньою післявоєнною енергетичною системою України.

Визначено, що генеза успіху модернізації управлінських систем енергетичної галузі країни полягає у вправності відповідних державних інституцій і їх вміння створювати сприятливі середовища із залученням вітчизняних й іноземних енергетичних компаній різних видів власності й інших суб'єктів енергетичного ринку до процесів навчання, обміну досвідом й інших інформаційних процесів з удосконалення власних менеджерських навичок різного рівня.

Виокремлено теоретичні аспекти в міжнародному розумінні модернізації механізмів публічного управління енергетичної галузі та визначено, що іноземний досвід отриманий у реформуванні механізмів публічного управління в енергетичній галузі держав має свій безпосередній багатошаровий вплив на вітчизняну систему управління паливно-енергетичного комплексу держави.

Розглянуто найбільш розвинені світові види механізмів публічного управління через розгляд й аналіз закордонних типів управлінських систем, моделей та форм управління, які доречні до використання в енергетичній сфері України.

Окремо, у відповідному вивченні, підкреслюється необхідність у виконанні завдання, яке постане на майбутньому етапі післявоєнної енергетичної розбудови перед вітчизняними публічними органами влади у поетапно та ефективно реалізованій стратегії трансформації вітчизняних механізмів публічного управління у сфері енергетики на основі новітніх технологічних систем цифрового розвитку й можливостей штучного інтелекту.

Дослідження підкреслює, що за умов додержання безпекових алгоритмів контролю безпечного функціонування, інструменти цифрового методу штучного інтелекту в змозі повною мірою стати механізмом технічно-цифрового майданчика забезпечення енергетичної безпеки системи енергетичного управління держави.

Отримані результати зазначеного дослідження надають можливість поглибити вітчизняну управлінську науку в розширенні власних методів ефективного керівництва публічних органів влади, які формують та реалізують державну політику в паливно-енергетичному комплексі України.

Ключові слова: публічне управління, механізми публічного управління, управління, модернізація, енергетична безпека, енергетика, паливно-енергетичний комплекс, державна політика, енергетична політика.

Постановка проблеми. Майбутнє української новітньої енергетики, її сталий розвиток та міжнародна конкурентоспроможність на глобальному енергетичному ринку, в одночасних проявах забезпечення енергетичної безпеки країни, залежить повною мірою від публічної влади енергетичного менеджменту України. Відтак, саме ефективне державне управління у фокусі реалізації вітчизняних ініціатив в залученні новітньо-прикладних

механізмів управління серед всіх учасників енергетичного ринку, в тому числі в питаннях забезпечення енергетичної безпеки, є запорукою прогресу в аспектах модернізації публічного управління паливно-енергетичним комплексом держави.

Генеза успіху модернізації управлінських систем енергетичної галузі країни полягає у вправності відповідних державних інституцій і їх вміння створювати сприятливі середовища з залу-

чення вітчизняних й іноземних енергетичних компаній різних видів власності й інших суб'єктів енергетичного ринку до процесів навчання, обміну досвідом й інших інформаційних процесів з удосконалення власних менеджерських навичок різного рівня.

Ефективним інструментом впровадження модернізації механізмів публічного управління в енергетичній галузі України можуть стати майданчики та хаби з ефективною взаємодією різних рівнів й видів ринкового функціонування, які можуть бути представлені вітчизняними учасниками й іноземними державами. Відповідні платформи можуть створюватися вітчизняними міжнародними енергетичними організаціями (штаб-квартири яких розміщені в Україні) та які започатковані й знаходяться під патронажем публічної влади енергетичного менеджменту України. Відповідні заходи забезпечать не тільки концентрацію всіх новітніх управлінських, технічних, безпекових й наукових трендів та розробок світу, а й можливість реалізації вітчизняної енергетичної політики України на геополітичному рівні енергетичної міждержавної взаємодії.

Таким чином, відповідне дослідження міжнародних тенденцій та перспектив модернізації механізмів публічного управління в енергетичній галузі дозволить поглибити вітчизняну управлінську науку в розширенні власних методів ефективного керівництва публічних органів влади, які формують та реалізують державну політику в паливно-енергетичному комплексі України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тематика дослідження тенденцій та перспективи модернізації механізмів публічного управління в енергетичній галузі є мало вивчена й потребує глибокого теоретичного й практичного аналізу, що тим самим, підкреслює актуальність обраного наукового напрямку вивчення. Отже, зазначимо, що серед науковців-дослідників й експертів, – тематика доповідей, праць й досліджень яких приділено зазначеному вивченню, можливо виділити таких як: С. Бондаренко, Т. Домбровська, Є. Кисельов, О. Коротченко, В. Кузь, Т. Парфенюк, А. Помаза-Пономаренко, І. Семенець-Орлова, Н. Сидоренко, О. Суходоля, М. Трещов та інші.

Слід зазначити, що відправним моментом збільшення зацікавленості до вивчення механізмів публічного управління, з думки поглядів енергетичної сфери у вітчизняній науці, й з наступним своїм продовженням у закордонній науковій школі, отримало свій повторний виток дослідження у проявах збереження й розвитку функціонування

енергетичної безпеки держави на початку активізації процесів та кризових стадіях російсько-українського енергетичного протистояння.

Постановка завдання. Мета статті полягає в дослідженні основ формування міжнародних тенденцій та подальших можливих перспектив удосконалення механізмів публічного управління енергетичної галузі в умовах забезпечення енергетичної безпеки держави.

Виклад основного матеріалу. З розвитком енергетичних технологій і водночас постійним теоретико-практичним оновленням методів й інструментів публічного управління, виникають обґрунтовані потреби в удосконаленні та модернізації систем управління в паливно-енергетичному комплексі держави.

Разом з тим, в сучасних реаліях функціонування енергетичної системи України в умовах дії воєнного часу й подальшим періодом відродження галузі, а саме визначальний післявоєнний етап енергетичної системної відбудови держави постає необхідність у формуванні наукового про шарку результатів дослідження міжнародного досвіду й світових тенденцій реформування й модернізації механізмів публічного управління в енергетичній галузі держави. На початкових періодах оновлення, та в більшості випадках, створення новітньої системи публічних органів влади України, які будуть залучені до формування та реалізації державної політики в паливно-енергетичному комплексі країни в новітній післявоєнний період, можливим є ефективне використання напрацьованого вищезазначеного наукового базису.

Реалізація відповідної стратегії використання наукового підґрунтя новітніх механізмів публічного управління при реформуванні системи управління післявоєнного енергетичного комплексу держави унеможливить відставання від провідних країн світу у розвитку вітчизняного енергетичного менеджменту на міжнародному рівні.

Закономірно буде зазначити, що запропоноване системне управлінське рішення дозволить публічним органам влади України впроваджувати паралельні фундаментальні організаційні процеси розбудови власних управлінських шкіл провідного менеджменту у відповідних енергетичних галузях держави, що в недалекому майбутньому стане запорукою присутності в енергетичному управлінні держави підготовлених ефективних менеджерів та управлінців різного рівня відповідальності.

Теоретичні дослідження показали, що в класичному розумінні сучасних міжнародних тен-

денцій розвитку публічного управління, рушійними тригерами еволюційних змін неодноразово виступають впливи різного виду криз (економічні, фінансово-банківські, політичні, суспільні й військові та інші), що є певними умовами глобальних системних обмежень різного роду процесів, при яких виникає потреба у швидкому видозмінненні управлінських систем держави та реформування адміністративно-управлінських систем у різних сферах економіки держави.

Відтак, щодо недостатніх теоретичних об'ємів вивчення аспектів комплексного вивчення методологічних засад формування механізмів державного регулювання розвитку енергетичної галузі змістовно було зазначено А. Помаза-Пономаренко, що незважаючи на численний ряд наукових робіт, присвячених науково-методологічним підходам щодо розуміння механізмів регулювання державою економічних процесів й енергетичного ринку, у науковій літературі має місце вибіркоче дослідження окремих аспектів процесу формування таких механізмів стосовно розвитку саме електроенергетичної галузі [1].

До прикладу, проблематику вивчення безпекового реформування публічного управління, а саме перспектив розвитку механізмів публічного управління забезпечення енергетичної безпеки деякі дослідники вбачають, як суспільний баланс інтересів суспільства й довкілля і зазначають, що проблема впливу реалізації загроз енергетичної безпеки на якість життя населення ставить питання необхідності вирішення проблем забезпечення енергетичної безпеки у межах всієї соціально-економічної системи, а не лише в межах національної енергетики [2]. Відповідні твердження є більшою мірою теоретичним аспектом відповідної проблематики й потребують персоніфікованого й предметного дослідження тенденцій реформування механізмів публічного управління, що ще раз доводить необхідність системного вивчення тематики модернізації управлінських систем в енергетиці держави.

Так, вітчизняні науковці зазначають, що повномасштабне вторгнення росії в Україну 24 лютого 2022 року актуалізувало нові виклики для вітчизняної енергетичної політики не лише на національному, але й на глобальному рівні. Це актуалізує необхідність формування принципово нової вітчизняної енергетичної політики – причому як у контексті продовження інтеграції України до європейської енергетичної системи, розвитку відновлювальних джерел енергії, так і впровадження новітніх механізмів узгодження інтересів заінтер-

есованих сторін у прийнятті політико-управлінських рішень у сфері енергетики України [3].

Неможливо не погодитись з відповідним й очевидно додати, що в історії розвитку суспільства, війни були тим рушієм причино-наслідкового значення, які визначали спроможність різних держав у відстоюванні власної незалежності, що визначало подальший шлях розвитку відповідних національних державних організаційних утворень. Відтак, у відповідні етапи державотворення, саме процеси удосконалення, модернізації й переозавантаження систем державного управління, в тому числі, енергетикою держави, займали одну з провідних ролей в системі національної безпеки країни, особливо в кризових умовах функціонування держави.

Доречно було зазначено щодо новітніх тенденцій розвитку публічного управління Н. Сидоренко, яка стверджує, що сучасні кризові явища, що виникають в економіці та суспільстві, вимагають зміну концептуальної парадигми публічного управління під впливом реагування адміністративних реформ. Необхідним постає переосмислення систематизування сучасних адміністративних змін, відповідно до сучасних тенденцій розвитку публічного управління [4]. Також науковець виділяє наступні тенденції трансформації сучасного публічного управління, а саме: від департаменталізації (агентифікації) до консолідованого управління; від прагматики дня до стратегічного управління; формування гнучкої моделі керування; від стійкого до (стрессо) стійкого управління; поствеберівська бюрократія.

Тому, зазначимо, що сучасний стан міжнародних тенденцій, які формують напрями модернізації механізмів публічного управління можливо ефективно використовувати у різних кризових станах функціонування енергетичній галузі держави, але їх схильність до центричності у проявах суспільних цінностей й інтересів майже неможлива в практичній площині в воєнний період функціонування відповідних управлінських систем, через законодавче обмеження відповідних громадських цінностей в особливий час функціонування держави. Щоправда, відповідні моделі публічного управління можливі до повноцінного використання в Україні на етапі післявоєнного періоду розвитку енергетичної галузі держави.

Державна політика щодо модернізації механізмів публічного управління в енергетичній галузі України повинна розроблятися з огляду на довгорічну перспективу й не повинна містити короткостроковий ефект реалізації. Реалізація від-

повідного можлива шляхом налагодження процесів взаємодії з передовими країнами у питаннях обміну досвідом щодо новітніх перспектив механізмів публічного управління в енергетиці. Потенційним детермінантом постійних змін функціонування механізмів управління енергетикою держави є певне коло елементів чи частин процесів, які мають властиву їм природу до постійного оновлення, що є ймовірним через різні чинники, які існують поза системою управління та мають власний вплив на роботу управлінської системи енергетичної галузі. Підтвердженням відповідного є змістовне твердження того, що реконструктивна відбудова України має не лише забезпечити належний рівень соціально-економічного розвитку країни, а передусім національну безпеку та трансформацію усіх сфер життя українського суспільства, впровадження цінностей та практик розвинених демократичних країн світу в межах євроінтеграції України, засади, на яких проводитиметься відбудова, та цілі окремих програм плану визначатимуть напрями розвитку нашої України не лише в середньостроковій перспективі, а й на покоління вперед [5].

Разом з тим, в новітніх питаннях міжнародних спрямувань модернізації механізмів публічного управління в енергетичній галузі світових країн присутня необхідність розглянути прогресивний й далекоглядний елемент еволюції управлінських систем, такий як спектр процесів цифровізації й диджиталізації. Відтак, зазначимо, що глобальні тренди технологічної і цифрової трансформації світового енергетичного сектору справляють потужний вплив на його структурування у відповідності до провідних трендів світогосподарського розвитку [6]. Водночас, Україна в процесі післявоєнного відновлення має використати шанс відбудувати енергетичну інфраструктуру одразу на новітній технологічній базі, уже пристосованій для широкого використання штучного інтелекту [7].

Тому немає сумнівів, що питання майбутньої міжнародної першості й конкурентоспроможності в енергетичній сфері держав лідерів залежить від комплексу заходів й дій, в тому числі й від ефективних внутрішньо-комунікаційних процесів між державними інституціями різних сфер діяльності й плідної взаємодії з представниками приватного сектору, що зможуть продуктивно забезпечити процеси цифрових трансформацій в паливно-енергетичному комплексі країни й налагодити динамічний цифровий розвиток систем публічного управління енергетичною галуззю держави.

Натомість, одним з головних завдань, яке постане на майбутньому етапі післявоєнної енергетичної розбудови перед публічними органами влади України, які формують та реалізують державну політику в паливно-енергетичному комплексі країни, буде завчасність й змістовна спланованість та поетапно та ефективно реалізована стратегія трансформації вітчизняних механізмів публічного управління у сфері енергетики на основі новітніх технологічних систем цифрового розвитку й можливостей штучного інтелекту. Відповідні інструментарії удосконалення управлінської системи паливно-енергетичного комплексу держави дозволять відкрити нові можливості й відчутно удосконалити й модернізувати механізми публічного управління в енергетиці на новий рівень функціонування відповідної системи й забезпечити сталу багаторічну ефективну роботу і разом з тим затвердити міжнародну конкурентоспроможність енергетичної галузі країни.

Є необхідність окреслення окремого тренду в українській енергетиці, який безпосередньо пов'язаний з реформуванням публічного управління в енергетиці держави, а саме модернізаційні процеси, які відбуваються з енергетичною децентралізації в місцевих громадах України, що має свою присутність також в міжнародних напрямках реформування енергетичних систем управління. Так, роль громад у розвитку української енергетичної системи значно недооцінюється. З одного боку, реформи публічного управління, зокрема у секторі енергетики, значно послабили можливості централізованого адміністративного впливу на формування та розвиток національної енергетики. З іншого боку, енергетична децентралізація ще не отримала достатньої ресурсної та регуляторної підтримки. Проте іншого дієвого шляху, крім підвищення ролі громад, немає [8].

Аналізуючи всі зазначені теоретичні аспекти відповідного вивчення визначимо, що іноземний досвід отриманий у реформуванні механізмів публічного управління в енергетичній галузі держав має свій безпосередній багатоплановий вплив на вітчизняну систему управління паливно-енергетичного комплексу. Не останнім чином складні умови функціонування воєнного часу енергетики України вимагають негайну необхідність в постійному удосконаленні форм й інструментів реалізації державної енергетичної політики, що вимагає посилення фокуса модернізації управлінських чинників в системі публічного управління енергетикою держави в безпекових механізмах управління галуззю. У зв'язку з цим,

підтвердним буде твердження, що енергетичний сектор України наразі перебуває у процесі глибоких трансформацій, що і визначатиме вектор державної політики в сфері енергетичної безпеки та формуватиме профіль енергетичної сфери у майбутньому [9].

Узагальнюючи теоретичну частину відповідного дослідження зазначимо, що динаміка розвитку трендів перспектив удосконалення управлінських систем в енергетиці є динамічним явищем взаємозв'язків та процесів між суб'єктами національного рівня, яке може впливати на формування, реструктуризацію й структурування міжнародних, і як наслідок, глобально-світових тенденцій модернізації механізмів публічного управління енергетикою держав. Відповідні трансформаційні процеси безпосередньо будуть мати вплив на майбутні покоління типів управлінських систем енергетикою країни та на процесно-технічне функціонування енергетичних комплексів галузі та водночас їх безпекові механізми управління.

Закономірно буде продовжити відповідне вивчення у руслі дослідження прогресивних й найбільш розвинених видів механізмів публічного управління, через розгляд й аналіз закордонних типів управлінських систем, моделей та форм управління які доречні до використання в енергетичній сфері України.

Отже, одним з типів механізмів публічного управління міжнародного зразка є модель управління, яка має за основу антикорупційні засади своєї реалізації. Необхідно зазначити, що свою полярність впровадження відповідний управлінський інструментарій отримав в державах Азії і Європи, також зазначений тип публічного управління був використаний й в Україні.

Головним інгредієнтом успіху відповідного типу менеджерського механізму і його основа методології полягає у комплексній інтеграції, функціонально пов'язаних, антикорупційних систем державних органів управління, які присутні ієрархічно в різних видах гілок влади та водночас є незалежними від основної системи держави.

Також, відповідний тип управлінської системи передбачає фундаментальне розроблення й точкове вкраплення у національне законодавство антикорупційного законодавства, що регулює та формує модель відповідальності за корупційні дії в будь-якій сфері держави. Додатковою імплементацією в нормативну базу методологічної специфіки відповідного типу управління є принципи та основи прозорості діяльності публічної влади й відкритості держави перед суспільством.

Наступний тип для вивчення є громадський тип суспільного контролю або так званий партисипативний вид управління, який реалізує сучасні методи державного управління відповідно до партнерських взаємовідносин громади (громадського суспільства) й держави. Відповідний тип публічного управління використовується як і у Європі, так і в Північній та Південній Америці.

Основи громадського контролю присутні у парадигмі відповідного управлінського механізму, що може бути ефективно використано в будь-якій сфері економіки держави. Разом з тим відповідний управлінський інструментарій передбачає створення при різних органах публічної влади, установ, організацій й підприємств незалежних громадських рад, які виконують роль містка влади та громадського суспільства, що є новизною відповідного типу управління.

Також у напрямі відповідного методу, плідно використовується залучення представників суспільства до реалізації різних напрямів державної політики (соціальної, культурної, регіонального розвитку, освітньої, бюджетної та інше). Напрямок управління енергетичною сферою держави має достатнє різноманіття напрямлень галузі, де можливе застосування відповідного методу публічного управління.

Подальший тип управлінської системи має більш організаційні основи й базується на нових підходах до формування корпоративного методу публічного управління, також науково він відомий як *New Public Management*. Відповідний тип механізму публічного управління закономірно використовується у практичній площині державного управління в Європі, а саме для представників держав *ОЕСР*.

Відповідний механізм управління має цілу низку своїх особливостей, до яких можливо віднести: основи здорового конкурентного функціонування державних публічних інституцій, реалізацію системних форм оцінювання ефективності й результативності державних органів (присутність функцій внутрішнього аудиту та контролю), використання на різних рівнях організаційного управління публічних органів влади основ й методів міжнародного корпоративного управління, присутність функцій взаємодії приватного й державного секторів економіки на основі взаємоповаги й незалежної діяльності, будова взаємовідносин суспільства й держави у форматі «клієнт» та «державний сервіс» у площині отримання якісних послуг від влади, розгалуження державних інституційних функцій реалізації та запрова-

дження й виконання відповідної державної політики в різних аспектах її прояву й інше.

Зазначена модель врядування публічного управління є найбільш сумісною для вітчизняної системи державних інституцій у сфері енергетики через причини своєї відкритості та прозорості функціонування, що дозволяє системно зрощувати ефективний й незалежний енергетичний менеджмент України. Разом з тим, впровадження відповідного типу управління є показником готовності у синхронізованій тісній взаємодії в енергетичній галузі держави на міжнародному рівні з країнами ОЕСР.

Наступними для розгляду є два типи управлінських систем, які поєднують в собі такі методи впровадження форм правління як децентралізація державної організаційної моделі (більш поширено в Європі) й цифрове урядування в функціонуванні державних інституцій (знайшли своє відображення в країнах Азії і Європи).

Метод децентралізації для України не є новим й був розпочатий як реформа місцевого самоврядування у 2014 році. Але разом з тим, для енергетичної галузі держави він почав своє інтенсивне впровадження майже через десять років опісля, а саме після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну, що було викликане через пошуки нових моделей новітньо-прикладних механізмів публічного управління в забезпеченні енергетичної безпеки держави.

Відповідна основа децентралізаційного типу енергетичного управління дозволяє забезпечити повноцінне функціонування повністю енергетично автономних суб'єктів місцевого самоврядування у власному енергетичному забезпеченні у проявах енергетичної незалежності, що відповідає новій парадигмі енергетичної безпеки держави, задекларованій у 2024 році в енергетичній державній політиці органами публічної влади.

Водночас метод публічного управління, який використовує повною мірою базис цифрового урядування в Україні теж має значні успіхи в різних сферах суспільної діяльності держави, особливо це стосується сфери надання адміністративних послуг, що дозволяє створювати тісний зв'язок держави та суспільства через цифровий інструмент технічної взаємодії.

В енергетичній сфері України цифрова трансформація присутня через різні методи впровадження, до прикладу технічна система управління як «розумні мережі». Можливо акцентувати, що сукупність цифрових інструментів управління загалом стосується технічного управління

паливно-енергетичним комплексом держави й побудови нових архітектонік енергетичних систем країни. А отже, існує необмежена можливість для державних інституцій залучити провідних представників приватного ринку цифрових компаній до розроблення власних управлінських цифрових продуктів управління, які дозволять функціонувати вітчизняній енергетичній галузі за сучасними стандартами міжнародного енергетичного ринку й забезпечити енергетичний захист адаптивно-динамічного типу функціонування енергетики держави.

Окремим елементом управління, який можливий для поєднання з методом цифрового урядування в питаннях управління енергетичною безпекою держави є цифровий інструмент штучного інтелекту. Наразі науковці й практики оцінюють енергетичну галузь як одну з найскладніших для застосування відповідного інструменту цифрового управління, що ще раз підкреслює його важливість у використанні в майбутніх міжнародних системах енергетики світу.

Однак, за умов додержання безпекових алгоритмів контролю безпечного функціонування, інструменти цифрового методу штучного інтелекту в змозі повною мірою стати механізмом технічно-цифрового майданчика забезпечення енергетичної безпеки системи енергетичного управління держави. Відповідні безпекові алгоритми мінімізують час прийняття управлінських рішень у надзвичайних безпекових ситуаціях й допоможуть швидко ідентифікувати небезпеку й стан потенційної енергетичної загрози, зрештою, людська похибка в частині підготовки проаналізованої інформації до прийняття зазначеного рішення зводиться до мінімального відсотка вірогідності.

Виходячи з вищенаведеного, можливо стверджувати, що проілюстровані особливості й специфіки застосування міжнародних й провідних типів (методів) систем публічного управління, які можливі для застосування в енергетичній галузі України (представлені на рисунку 1) й мають своє практичне значення для використання публічними органами влади держави у розробленні й впровадженні в ефективній моделі управління новітньою післявоєнною енергетичною системою України.

Висновки. Узагальнюючи зазначимо, що отриманні результати досліджень міжнародних тенденцій та перспектив модернізації механізмів публічного управління в енергетичній галузі держави показали свою практичну спроможність

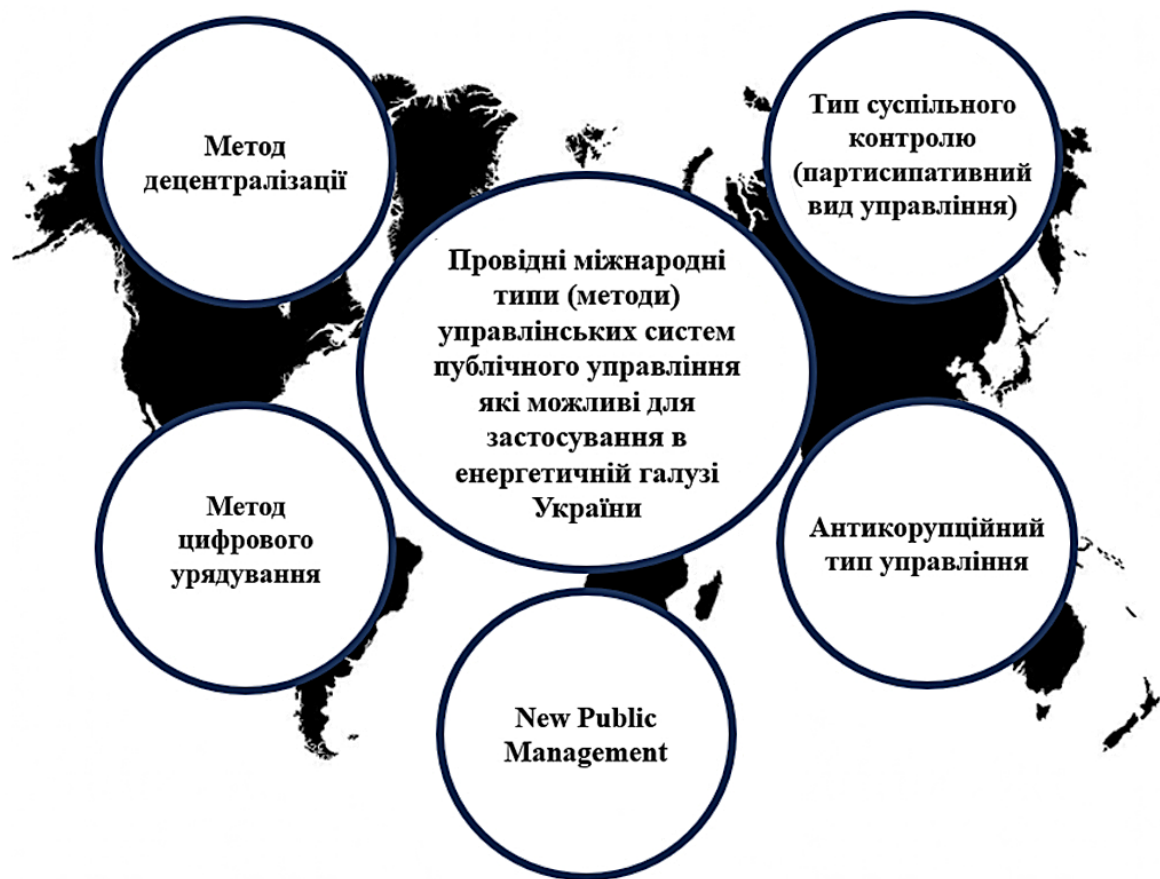

Рис. 1. Міжнародні типи (методи) управлінських систем публічного управління, які можливі для застосування в енергетичній галузі України

Джерело: власна розробка автора

до реалізації в новітньо-прикладному механізмі публічного управління в забезпеченні енергетичної безпеки України. Особливим чинником для можливого застосування відповідних управлінських інструментаріїв стане саме етап їх впровадження у новітній післявоєнний період енергетичної розбудови паливно-енергетичного комплексу України.

Можливо зазначити, що надскладний воєнний період функціонування паливно-енергетичного комплексу України для вузького кола вітчизняних теоретиків й практиків з публічного управління в енергетиці, став часом інтенсивної праці у своїх царинах направленостей з єдиною метою -збереження цілісності національної системи забезпечення енергетичної безпеки держави. Тому, не виникає сумнівів щодо компетенції публічної влади енергетичного менеджменту України, який вже не перший рік забезпечує ефективне управління сталим функціонуванням об'єднаною енергетичною системою державою в час активних бойових дій, але разом з тим

є запорукою успіху післявоєнного періоду розвитку галузі.

Основою успішної стратегії управлінського самовдосконалення повинно бути кредо постійного власного професійного удосконалення керівного менеджменту країни на основах й методах найкращого світового досвіду реалізації механізмів публічного управління в енергетичній галузі держави, в тому числі системно-комплексних покращень цілого ряду окремих видів енергетик в загальному значенні національної енергетики держави.

У подальших дослідженнях вбачається приділення уваги вивченню перспектив забезпечення національної енергетичної безпеки через призму питань реформування механізмів публічного управління та адміністрування України в сучасних умовах. Додатковим аспектом майбутніх досліджень є місце та роль штучного інтелекту як інструменту забезпечення енергетичної безпеки в прояві механізмів публічного управління в енергетичній галузі держави.

Список літератури:

1. Помаза-Пономаренко А. Методологічні засади формування механізмів державного регулювання розвитку електроенергетичної галузі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 17. С. 106–109. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/17_2017/22.pdf (дата звернення: 08.04.2025).
2. Кисельов Є. Перспективи розвитку механізмів публічного управління забезпечення енергетичної безпеки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 2. С. 216–218. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.216> URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2826/2862> (дата звернення: 08.04.2025).
3. Парфенюк Т. Механізми узгодження інтересів заінтересованих сторін у виробленні публічної політики в енергетичній сфері України в контексті російсько-української війни. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2023. Випуск 1. С. 72–81. DOI: <https://doi.org/10.32851/tnv-pub.2023.1.10> URL: <https://journals.ksauniv.ks.ua/index.php/public/article/view/327/303> (дата звернення: 08.04.2025).
4. Сидоренко Н. Сучасні тенденції розвитку публічного управління. *Аспекти публічного управління*. 2022. Том 10. № 3. С. 59–63. DOI: <https://doi.org/10.15421/152220> URL: <https://aspects.org.ua/index.php/journal/article/view/946/921> (дата звернення: 09.04.2025).
5. Трещов М. Модернізація енергетичного сектору як пріоритетний напрям повоєнного відновлення України. *Науковий вісник: Державне управління*. 2024. № 1 (15). С. 28–45. DOI: [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-1\(15\)-28-45](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2024-1(15)-28-45) URL: <https://nvdu.undic.org.ua/index.php/nvdu/article/view/350> (дата звернення: 09.04.2025).
6. Домбровська Т. Секторальні тенденції діджиталізації глобального енергетичного сектору. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-22> URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2382> (дата звернення: 09.04.2025).
7. Суходоля О. Штучний інтелект в енергетиці: аналітична доповідь. Київ: Національний інститут стратегічних досліджень, 2022. 49 с. DOI: <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2022.09> URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-07/dopovid-ai-v-energetici-red_01-pogodzheno-sukhodolya_02-1.pdf (дата звернення: 09.04.2025).
8. Бондаренко С., Коротченко О. Формалізація та законодавче закріплення механізмів забезпечення стійкості енергетичної безпеки України. *Journal of Scientific Papers «Social Development and Security»*, 2024. Том 14. № 2. С. 82–106. DOI: <https://doi.org/10.33445/sds.2024.14.2.9> URL: <https://paperssds.eu/index.php/JSPSDS/article/view/674/810> (дата звернення: 09.04.2025).
9. Кузь В. Ключові аспекти державної політики щодо забезпечення енергетичної безпеки України. Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи», (м. Хмельницький, 11 лютого 2022 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. 191 с. С. 132–133.

**Saliuk-Kravchenko O.O. INTERNATIONAL TENDENCIES AND PERSPECTIVES
ON MODERNISATION OF PUBLIC ADMINISTRATION MECHANISMS
IN THE ENERGY SECTOR OF UKRAINE**

The article studies the basis for the formation of international tendencies and further possible perspectives for improving the public administration mechanisms in the energy sector, with the aim of ensuring the energy security of the state. The possibility of applying the international and leading types (methods) of public administration systems is considered, as they may be used in the energy sector of Ukraine and have further practical importance for state authorities when designing and implementing the effective model of management of the new post-war energy system of Ukraine.

It is determined that the genesis of success of energy sector administration modernisation lies in the efficiency of respective government bodies and their ability to create a suitable environment, involving national and foreign energy companies of different types of ownership, as well as other subjects in the energy market, in learning, experience exchange practices and other informational processes with the view of improving their management skills.

The article distinguishes the theoretical aspects in international understanding of modernisation of energy sector public administration and determines that foreign experience gained in reforming public administration mechanisms in the energy sector in different states has its direct layered impact on the domestic fuel and energy complex management system.

The author examines the most advanced types of public administration mechanisms in the world through the study and analysis of foreign types of administration systems, as well as models and forms of administration that may be suitable for the energy sector of Ukraine.

Separately, the relevant study highlights the need to fulfil the task that domestic public authorities will face in the future stages of post-war energy development, namely in a phased and effectively implemented transformation strategy of public administration mechanisms in the energy sector based on the new technological systems of digital development and artificial intelligence capabilities.

The study emphasises that, subject to compliance with security algorithms for monitoring safe operation, the tools of the digital method of artificial intelligence are capable enough to become the mechanism of the technical and digital platform for ensuring energy security in the state system of energy management.

The results obtained through this research provide an opportunity to deepen the national management study in expanding its methods of effective management of public authorities that design and implement the state policy in the fuel and energy complex of Ukraine.

Key words: *public administration, mechanisms of public administration, modernization, management, energy security, energy, fuel and energy complex, state policy, energy policy.*